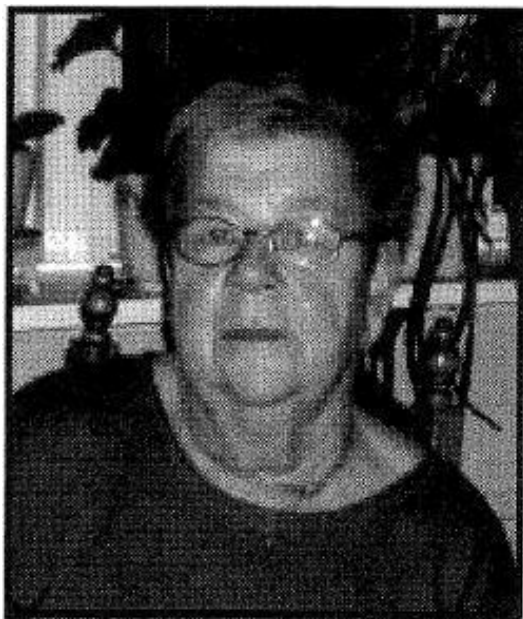

Brännsågen som jag minns

Text och bild Tord Bodin

Brännsågen belägen mellan Åbyggeby och Oslättfors är en plats som de flesta far förbi idag. Tidigare kunde man där göra anhalt för att köpa ägg och andra jordbruksprodukter.

Hur var det då att bo i Brännsågen på den tiden? Ingen vet väl bättre än Mariann Stolt, född Sandin, hon som är född och uppvuxen på platsen. Jag träffar henne en höstkväll när hon sitter i sitt ombonade och trevliga hem i Vittersjön och berättar gärna om barn- och ungdomsåren i Brännsågen.

Marianne är född 1933 och växte upp med far och mor, Knut och Gunvor, samt sina syskon. Hon blev Brännsågen trogen fram till 1952 när hon, som hon säger med glimten i ögat, blev bortrövad av Stig som sedan dess varit hennes man. Frånsett några år i Hamrånge och Gävle har de tillbringat åren i Vittersjön.

Men nu åter till ungdomsåren och tiden i Brännsågen. Byn bestod då av sex bofasta, de flesta livnärde sig på jordbruk och skogsarbete där även flottningen i Testeboån ingick. Marianne minns också sin farfar Anders som var en mångsysslare bland annat hade han hönseri med inte mindre än 600 höns. Eget kraftverk höll sig byn också med och det skötte farfar inifrån bostaden, kraftverket låg vid "krossen" en avsmalning av ån som finnes kvar än i dag. Det var noga på tiden, strömmen slogs på klockan 19

och stängdes åter klockan 21 så efter den tiden fick stugorna lysas upp på annat sätt. Längre fram tog man ström från järnvägen, infogar Stig som också sitter med vid pratstunden. Järnvägen gick alldeles intill och ville man åka tåg var det bara att gå ut och stoppa det, en syssla som resenären skötte själv.

Marianne minns också flottningen där hennes far Knut var med, själv deltog hon också efter det att skoldagen var slut. I Oslättfors fick vi ungdomar sitta på bron och vara flaggvakt. Detta arbete avlönades också med 18 öre i timmen. För att få lite variation på matbordet förekom att männen i byn tog fram sina ljuster för att på det sättet inhämta någon lax. Kött från skogen fanns väl också, det kom förmodligen från "Svälthagen" den kallades så skogen mellan byn och järnvägen. Varför den kallades "Svälthagen" vet inte Marianne men troligen var det dit man gick när hungern satte in. På sommaren kom också sommargästerna från "Rova" inte långt från Brännsågen, två som jag minns mycket väl var Hagman och Lagerman när de kom för att köpa mjölk, smör och ägg, ett välkommet tillskott till hushållskassan.

Att vara ung i Brännsågen var inte alltid så lätt, några nöjen fanns inte utan det var att cykla till Oslättfors för där bjöds det till dans och basar. Handla gjorde man i Åbyggeby hos Johan Persson och i Åbyggeby fick vi unga också hjälpa till med potatisplockningen, arbetsinsatsen avlönades med en hink potatis, vi var då i 14-15 års åldern.

Innan vi lämnar Brännsågen för den här gången vill vi också veta något om Karl Sundström som med sin cykel och stora väskor utgjorde en av de sista gårdfarihandlarna i trakten. Jag minns Karl bra infogar Stig, han skulle vara lite religiös också så han hade en gammal vevgrammofon och några skivor som han spelade vid sina betraktelser bland annat i den spårvagn som han lät införskaffa till Brännsågen. Han skrev också en bok "Med knäppta händer" som gavs ut på författarens förlag 1959 och som med sina 40 sidor kostade två kronor och femtio öre. I bokens förord skriver han bland annat "Verkligheten är alltid underbarare än dikten, även om romantik, kärlek och poesi förgyller inslaget". Det är kanske så?

Idag stannar inga tåg i Brännsågen, inga kreatur hörs i skogarna och den moderna bilisten far ofta med hög fart förbi. Men fortfarande finns året runt boende på platsen som ger liv åt den lilla byn Brännsågen.

[Hillebygden, Nr. 2, 2004]